

Resolució 1039/2021, de 29 de desembre

Número d'expedient de la Reclamació: 900/2021

Administració reclamada: Àrea Metropolitana de Barcelona

Informació reclamada: Despeses dels Grups Polítics Metropolitans amb càrrec a les subvencions percebudes des del mes de juny de 2019 al mes de juny de 2021.

Sentit de la resolució: Estimació parcial i inadmissió parcial

Resum: Quant a la primera qüestió, la manca de referència a la justificació de les despeses del primer semestre de 2021 molt probablement és degut a que el procediment de justificació davant la intervenció de l'AMB es deu realitzar coincidint amb el tancament de l'exercici, de manera que a data de la sol·licitud no tindria encara aquesta informació. Tanmateix, res obsta perquè l'AMB la pugui demanar als grups al marge del procediment de justificació anual que ha regularitzat amb la Instrucció sobre les dotacions econòmiques assignades als grups polítics metropolitans, si aquests grups tenen aquesta informació elaborada o documentada, que l'aportin a la unitat d'informació de l'AMB per tal de satisfer la sol·licitud, o en cas contrari, que ho manifestin. Quant a la segona qüestió, cal dir que la petició de certificació signada pel portaveu de les despeses i de les factures és inadmissible, d'acord amb l'article 72.4 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública, que expressament exclou del dret d'accés l'obtenció de certificats.

Paraules clau: Àrea Metropolitana de Barcelona. Grups polítics. Subvencions. Despeses. Reclamació contra lliurament parcial. Certificats. Retroacció del procediment. Trasllat.

Ponent: Elisabet Samarra Gallego

Antecedents

1. L'11 d'octubre de 2021 entra a la GAIP la Reclamació 900/2021, presentada contra l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), en relació amb la sol·licitud indicada a l'antecedent següent. La persona reclamant no sol·licita el procediment de mediació previst a l'article 42 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTAIPBG) i regulat pels articles 36 a 41 del Reglament de la GAIP, aprovat pel Decret 111/2017, de 18 de juliol (RGAIP).
2. El 14 de juny de 2021 la persona reclamant presenta una instància adreçada a l'AMB on sol·licita el desglossament per anys i justificació amb factures incloses de la destinació dels diners percebuts per cada grup polític de l'AMB, des de juny de 2019 a juny 2021. També demana aquesta mateixa informació respecte de les subvencions rebudes de l'AMB per part dels sindicats UGT i CCOO.
3. El 22 juny de 2021 l'AMB informa a la persona reclamant de la recepció de la seva sol·licitud el dia 16 de juny i de l'inici de la seva tramitació.

4. El 16 de juliol de 2021 l'AMB informa a la persona reclamant oferint una resposta parcial a la sol·licitud, tot aportant l'import de la subvenció atorgada a les federacions dels sindicats UGT i CCOO l'any 2019, i informant que els anys 2020 i 2021 no s'haurien abonat subvencions a aquestes organitzacions. Finalment, informa a la persona reclamant que l'import de les subvencions s'hauria destinat al pagament de despeses de personal, per la qual cosa la documentació justificativa consistiria en la nòmina i les cotitzacions d'aquesta persona motiu pel qual no es podria facilitar aquesta documentació d'acord amb la normativa de protecció de dades.
5. El 6 d'octubre de 2021 l'AMB lliura a la persona reclamant, els informes sobre la justificació de les dotacions econòmiques rebudes pels Grups Polítics Metropolitans durant els exercicis 2019 i 2020.
6. La Reclamació presentada l'11 d'octubre de 2021 indica que la informació rebuda de l'AMB no resultaria satisfactòria de la sol·licitud ja que no s'hauria facilitat documentació relativa al període gener a juny de 2021 ni les factures.
7. El 18 d'octubre de 2021 la GAIP admet provisionalment la Reclamació, informa a la persona reclamant sobre els aspectes més rellevants de la seva tramitació i de la posició jurídica que ostenta com a persona interessada, de conformitat amb la legislació de procediment administratiu i la de transparència i accés a la informació pública. Li demana especialment que informi a la GAIP immediatament de les comunicacions que rebí de l'Administració reclamada relatives a la informació pública sol·licitada, mentre duri la Reclamació.
8. El 18 d'octubre de 2021 la GAIP comunica la Reclamació a l'AMB i li requereix que, dins del termini de quinze dies establert per l'article 33.4 RGAIP, li trameti un informe sobre ella, així com també còpia de l'expedient de la sol·licitud d'informació de la que deriva i, en general, dels antecedents que puguin ser rellevants per resoldre la Reclamació.
9. El 10 de novembre de 2021 l'AMB lliura a la GAIP l'expedient relatiu a la Reclamació 900/2021 i l'informe de l'Agència de Transparència de l'AMB, el qual detalla que "el 26 de juny de 2018, el Consell Metropolità de l'AMB va aprovar la Instrucció sobre les dotacions econòmiques assignades als grups polítics metropolitans que, entre d'altres, estableix que el Consell Metropolità consignarà en els seus pressupostos anuals una aplicació específica per a les dotacions econòmiques als grups polítics i aprovarà les despeses anuals que s'assignaran a cada grup polític. La instrucció també especifica que els grups polítics hauran de justificar davant la Intervenció General de l'AMB l'ús que han fet durant l'exercici anterior dels fons disponibles, presentant els extractes dels comptes bancaris i la documentació justificativa de les operacions, que podrà consistir en factures o en aportacions a favor del partit polític i/o coalicions polítiques. Finalment la instrucció preveu que la Intervenció General de l'AMB emetrà un informe anual sobre l'ús que durant l'exercici anterior van fer els grups polítics metropolitans de la dotació

econòmica assignada pel seu funcionament.

Addicionalment, el 31 de juliol de 2019, el Consell Metropolità de l'AMB va adoptar un acord establint els imports de les dotacions econòmiques assignades als grups polítics metropolitans, en el qual s'especifica que "les dotacions tenen la qualificació de subvencions finalistes que necessàriament s'han de destinar a pagar les despeses de funcionament del grup i de la seva activitat i que no poden ser destinades al pagament de remuneracions del personal al servei de la corporació o a l'adquisició de bens que puguin suposar actius fixes de caràcter patrimonial. Igualment, els grups polítics han de portar una comptabilitat específica de la dotació esmentada, que hauran de posar a disposició de l'òrgan plenari de la corporació si aquest ho demana."

Fruit d'aquesta instrucció, anualment, la Intervenció General de l'AMB elabora un informe relatiu a les justificacions de les dotacions econòmiques rebudes pels grups polítics metropolitans a partir de la documentació justificativa que aporta cada grup. A data d'avui la Intervenció General de l'AMB ha emès els informes corresponents als exercicis 2019 i 2020 que consten a l'expedient de tramitació de la sol·licitud d'accés a la informació objecte de la present reclamació 900/2021.

Tenint en compte que la sol·licitud d'accés a la informació demanava el desglossament de les despeses i la justificació de la destinació dels fons públics percebuts pels grups polítics, el servei responsable de la tramitació va considerar que els informes elaborats per la Intervenció General de l'AMB dels anys 2019 i 2020 contenen una descripció detallada dels imports, els conceptes i les finalitats a les quals s'han destinat les aportacions als grups polítics metropolitans, de manera que el lliurament d'aquesta documentació donava resposta adequada a la sol·licitud plantejada i era coherent amb la Instrucció de l'AMB que regula la justificació de les dotacions econòmiques assignades als grups polítics metropolitans."

10. El 10 de desembre de 2021 la GAIP consulta a la persona reclamant els motius de la seva disconformitat amb la resposta obtinguda de l'AMB, considerant que en l'informe lliurat dels anys 2019 i 2020 s'hi feia una descripció molt detallada de totes les despeses justificades pels grups perceptors de les aportacions. El mateix dia 10 de desembre, la persona reclamant exposa que per considerar-se satisfet amb la resposta, demana un certificat rubricat per cada un dels portaveus de cada grup polític, com a responsable de rebre'n les aportacions, on hi consti la quantitat percebuda per cada grup en el període sol·licitat, les despeses i les factures justificatives.

Fonaments jurídics

1. Competència de la GAIP i contingut i abast generals del dret d'accés a la informació pública

L'article 39.1 LTAIPBG estableix que "Les resolucions expresses o presumptes en matèria d'accés a la informació pública i, si escau, les que resolguin el recurs de reposició poden ésser objecte de reclamació gratuïta i voluntària davant la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, encarregada de vetllar pel compliment i les garanties del dret d'accés a la informació pública que regula aquest títol". L'article 29 RGAIP desenvolupa aquest precepte i concreta que també poden ser objecte de reclamació davant la GAIP les comunicacions que substitueixin les resolucions i l'incompliment material del dret d'accés, quan aquest ha estat reconegut expressament o presumpta. D'acord amb aquests preceptes, la GAIP és competent per tramitar i resoldre aquesta Reclamació, ja que deriva d'una sol·licitud d'informació pública adreçada a una administració de l'àmbit d'aplicació de l'LTAIPBG (article 3.1).

L'article 2.c LTAIPBG defineix el dret d'accés a la informació pública com "el dret subjectiu que es reconeix a les persones per a sol·licitar i obtenir la informació pública, en els termes i les condicions regulats per aquesta llei". Per la seva banda, l'apartat *b* del mateix precepte defineix la informació pública com "la informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei".

Segons l'article 18.1 LTAIPBG, "Les persones tenen el dret d'accedir a la informació pública, a què fa referència l'article 2.b, a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda". I l'article 20.1 de la mateixa llei afegeix que "El dret d'accés a la informació pública es garanteix a totes les persones, d'acord amb el que estableix aquesta llei. El dret d'accés a la informació pública només pot ésser denegat o restringit per les causes expressament establertes per les lleis".

Així mateix, els apartats 2 i 3 de l'article 20 LTAIPBG estableixen els següents requisits i criteris per a l'aplicació dels límits legals al dret d'accés a la informació pública: "2. Les limitacions legals al dret d'accés a la informació pública han d'ésser aplicades d'acord amb llur finalitat, tenint en compte les circumstàncies de cada cas concret, s'han d'interpretar sempre restrictivament en benefici d'aquest dret i no es poden ampliar per analogia. 3. Per a aplicar límits al dret d'accés a la informació pública, l'Administració no disposa de potestat discrecional i ha d'indicar en cada cas els motius que ho justifiquen. En la motivació cal explicitar el límit que s'aplica i raonar degudament les causes que en fonamenten l'aplicació".

A més, els límits legals al dret d'accés a la informació pública no són d'aplicació automàtica i absoluta (l'encapçalament de l'article 21 LTAIPBG es refereix expressament a què els límits enumerats per aquest precepte "poden" dur a la denegació de l'accés sol·licitat), de manera que l'article 22 de la

mateixa Llei requereix que siguin aplicats d'acord amb criteris de proporcionalitat i temporalitat: “Els límits aplicats al dret d'accés a la informació pública han d'ésser proporcionals a l'objecte i la finalitat de protecció. L'aplicació d'aquests límits ha d'atendre les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació.

2. Els límits del dret d'accés a la informació pública són temporals si així ho estableix la llei que els regula, i es mantenen mentre perduren les raons que en justifiquen l'aplicació”.

2. Sobre el dret a la informació sol·licitada

L'objecte de la reclamació, segons es desprèn dels escrits de la persona reclamant, és doble: d'una banda, la persona reclamant considera insatisfeta la informació relativa al primer semestre de 2021. Efectivament, la resposta obtinguda quant a les despeses dels grups polítics de l'AMB són dos informes, un relatiu a l'exercici 2019 i l'altra referit a l'exercici 2020. Ambdós informes aporten una extensa i detallada informació sobre les despeses desglossades per concepte i les factures presentades per acreditar-les, de manera que, en relació amb aquells dos anys, la sol·licitud s'ha d'entendre adequadament satisfeta; tanmateix, no s'aporta cap informe relatiu a la justificació de les despeses realitzades durant el primer semestre del 2021. D'altra banda, la persona reclamant considera que manquen les factures, i en el marc del procediment, concreta que el que pretén obtenir amb aquesta petició és, en realitat, un certificat signat pel portaveu dels grups on hi consti la quantitat percebuda per cada grup en el període sol·licitat, les despeses i les factures justificatives.

Quant a la primera qüestió, la manca de referència a la justificació de les despeses del primer semestre de 2021 molt probablement és degut a que el procediment de justificació davant la intervenció de l'AMB es deu realitzar coincidint amb el tancament de l'exercici, de manera que a data de la sol·licitud no tindria encara aquesta informació. Tanmateix, res obsta perquè l'AMB la pugui demanar als grups al marge del procediment de justificació anual que ha regularitzat amb la Instrucció sobre les dotacions econòmiques assignades als grups polítics metropolitans, si aquests grups tenen aquesta informació elaborada o documentada, que l'aportin a la unitat d'informació de l'AMB per tal de satisfer la sol·licitud, o cas contrari, que ho manifestin.

Quant a la segona qüestió, cal dir que la petició de certificació signada pel portaveu de les despeses i de les factures és inadmissible, d'acord amb l'article 72.4 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública, que expressament exclou del dret d'accés l'obtenció de certificats, de manera que no es pot admetre aquesta petició.

D'acord amb l'exposat, s'inadmet la reclamació en la pretensió d'obtenir un certificat dels portaveus que acrediti les despeses i factures de cada grup, i s'estima parcialment la reclamació i es declara el dret de la persona reclamant a obtenir informació sobre la relació desglossada de despeses i factures dels grups polítics de l'AMB amb càrrec a les subvencions rebudes d'aquesta corporació local per al seu funcionament, corresponents al primer semestre de 2021, o a obtenir la constància de la seva

inexistència. Amb aquesta finalitat, i per al cas que l'AMB no disposi encara d'aquesta documentació, s'ordena retrotreure el procediment i traslladar als grups la sol·licitud referida al primer semestre de 2021, per tal que aportin la documentació de què disposin, o indiquin la inexistència de la informació, si escau.

3. Seguiment de l'execució

L'article 43.5 LTAIPBG estableix que "l'Administració ha de comunicar a la Comissió les actuacions fetes per a executar els acords de mediació i per a donar compliment a les resolucions dictades per la Comissió". Sobre la base d'aquestes comunicacions i de les efectuades per les persones interessades, la GAIP ha de fer seguiment del compliment de les seves resolucions, d'acord amb el que preveuen els articles 48 i 49 RGAIP i l'apartat 30 del seu Manual de reclamació, i pot adoptar les mesures que s'hi preveuen en cas d'incompliment.

L'article 43 LTAIPBG estableix que si l'Administració incompleix el termini establert pels acords de mediació o per les resolucions de la GAIP per lliurar la informació reclamada, les persones interessades ho poden comunicar a la Comissió perquè aquesta en requereixi el compliment; la desatenció d'aquest requeriment, vista la remissió expressa feta a aquest precepte per l'article 77.2.b LTAIPBG, ha de ser qualificada d'infracció molt greu amb relació al dret d'accés a la informació pública (que pot ser sancionada de conformitat amb els articles 81 i 82 LTAIPBG). L'article 49.2 RGAIP preveu que, als efectes anteriors, la Comissió pot posar aquests fets en coneixement dels òrgans competents per ordenar la incoació del procediment sancionador corresponent a què fa referència l'article 86 LTAIPBG.

Així mateix, l'article 25.2.k RGAIP preveu la publicació en el web de la Comissió dels casos que els seus requeriments han estat desatesos pels subjectes obligats.

4. Publicitat de les resolucions de la GAIP

L'article 44 LTAIPBG preveu que les resolucions de la GAIP s'han de publicar en el portal de la Comissió previst a l'article 25 RGAIP, amb la dissociació prèvia de les dades personals.

Resolució

Sobre la base dels antecedents i fonaments jurídics exposats, el Ple de la GAIP, en la sessió de 29 de desembre de 2021, resol per unanimitat:

1. Estimar parcialment la Reclamació 900/2021 declarar el dret de la persona reclamant a obtenir informació sobre la relació desglossada de despeses i factures dels grups polítics de l'AMB amb càrrec a les subvencions rebudes d'aquesta corporació local per al seu funcionament, corresponents al primer semestre de 2021, o a obtenir la constància de la seva inexistència.

2. Inadmetre la reclamació en relació amb la petició de certificat dels portaveus del grup acreditant les despeses i les factures.
3. Requerir a l'AMB que lliuri a la persona reclamant la informació indicada a l'apartat 1 dins del termini màxim de quinze dies o que, si no en disposa, en aquest mateix termini, retrotraigui el procediment i traslladi als grups la sol·licitud en la part que fa referència al primer semestre de 2021, per tal que aportin la documentació de què disposin, o indiquin la inexistència de la informació, si escau.
4. Requerir a l'AMB a informar la GAIP, dins del termini de quinze dies, de l'òrgan o la persona responsable del compliment d'aquesta Resolució, així com de les actuacions dutes a terme per complir-la.
5. Convidar a la persona reclamant que informi a la GAIP de qualsevol incidència que es produeixi amb motiu del compliment d'aquesta Resolució.
6. Declarar finalitzat el procediment relatiu a la Reclamació 900/2021 i disposar la publicació d'aquesta resolució al web de la GAIP.

Elisabet Samarra Gallego

Presidenta

Els terminis establerts en aquesta Resolució per lliurar la informació s'han de comptar en dies hàbils (descomptant festius i dissabtes) i si no s'especifica una altra cosa comencen a partir de l'endemà de la recepció de la seva notificació per l'Administració reclamada.

L'Administració obligada pot sol·licitar a la GAIP l'ampliació del termini atorgat per fer efectiu el lliurament de la informació. Aquesta sol·licitud només pot ser admesa a consideració si és notificada a la GAIP abans que fineixi el termini fixat a la Resolució, i s'ha de fonamentar en circumstàncies que no hagin pogut ser tingudes en compte per la Comissió abans de dictar la seva Resolució. La GAIP únicament atorgarà l'ampliació sol·licitada, després d'informar-ne a la persona reclamant, si l'Administració obligada ha justificat de forma precisa i consistent la seva necessitat.

Si l'Administració obligada no lliura la informació dins del termini establert per aquesta Resolució, la persona reclamant pot posar-ho en coneixement de la GAIP, preferentment per correu electrònic adreçat a gaip@gencat.cat, per tal que la Comissió en requereixi el compliment. Mentre no s'acompleixi plenament la Resolució, la Comissió difondrà al seu web www.gaip.cat l'incompliment de l'Administració obligada, d'acord amb l'article 25.2.k RGAIP.

Si l'Administració desatén el requeriment d'execució que li adreça la GAIP, la Comissió posarà els fets en coneixement de l'òrgan competent, d'acord amb allò previst per l'article 86 LTAIPBG, i li sol·licitarà la incoació d'un procediment sancionador per infracció molt greu amb relació al dret d'accés a la informació pública, a l'empara de l'article 77.2.b LTAIPBG.

Tot això sens perjudici que la persona reclamant pugui, considerant que aquesta Resolució és un acte administratiu declaratiu de drets que vincula l'Administració, requerir-ne la seva execució davant dels Tribunals, a l'empara de l'article 29.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa. Aquesta acció es pot interposar després que hagin transcorregut tres mesos des que la persona afectada ha reclamat formalment i directament a l'Administració el compliment d'aquesta Resolució.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa, es pot interposar recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en un termini de dos mesos, a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.